

REHBERLİK NEDİR NE DEĞİLDİR...

Rehberlik ne değildir?

- a) Rehberlik çocuğun elinden tutup yürütmek, bütün ihtiyaçlarını karşılamak değildir.
- b) Rehberlik öğrenciyi korumak, her sıkıntıdan kurtarmak, problemlerini çözmek için doğrudan yardım yapma değildir.
- c) Rehberlik öğrenciyi öğüt vermek, telkinde bulunmak, tavsiye yapmak değildir.
- d) Rehberlik öğrencilere test uygulamak, anket yapmak, fiş doldurmak dosya tutmak gibi rutin işler değildir.
- e) Rehberlik okulda disiplini sağlama, öğrencileri tehdit etme, kontrol altında bulundurma, onları yargılama işi değildir.
- f) Rehberlik idarenin istek ve arzularını öğrencilere empoze etmek, öğrenci ile okul idaresi arasında aracılık etmek işi değildir.
- g) Rehberlik öğrencilerin devamsızlıklarını incelemek, karne yazmak sekreterlik yapmak değildir.
- h) Rehberlik öğrenciyle ahbaplık etmek, sohbet yapmak, dertleşmek değildir.
- i) Rehberlik bilgi vermek, ikna etmek inandırarak ve önderlik ederek çocukların davranışlarını etkilemek değildir.

Rehberlik Nedir?

- a) Rehberlik öğrencinin kendisine yardım etmesi ağırlıklı çalışmalardır.
- b) Rehberlik öğrencinin kendisini tanıması ortaya koyması, kendi kararlarını kendisi vermesi, kendi hayatını kendisi yönlendirmesi ve sonuçlarında sorumlu olması işidir.
- c) Rehberlik isteklilik ve gönüllülüğe dayalı bir yardımdır.
- d) Rehberlikte öğrenci hakkında hazırlanan test, anket, bilgi toplama amaç değil, öğrencilere yardımcı olmak için kullanılan araçtır.
- e) Rehberlikte danışan öğrencilerin özellikleri ne olursa olsun, hasta olarak algılanmaz ve özelliklerine kişiliklerine saygı duyularak yürütülen çalışmalardır.
- f) Rehberlikte ilişkiler tek yönlü olmayıp, rehber ile öğrencinin karşılıklı saygı, hak, sorumluluk işbirliğine dayalı bir etkileşim ilişkisidir.
- g) Rehberlikte öğrenci hakkında edinilen bilgiler açık yakalama, tehdit etme baskı aracı olarak kullanılmayıp gizli ve özel her türlü bilgiler onun en verimli gelişimi için kullanılır ve gizli tutulur.
- h) Rehberlik öğrencinin karşılaştığı veya ileride karşılaşacağı problemler için öngörü kazandırmak, problemlere hazır hale getirmek, çözüm için beceri ve anlayış oluşturmaktır.
- i) Rehberlik bireyin benlik ve kişilik gelişimine yardımcı olmaktır.
- j) Rehberlik disiplin işi değildir. Yalnız öğrencilere her türlü uyumları için, program ve birlikte yaşama, bilmeden hatalara düşmemeye yönelik kurallar hakkında bilgi verilebilir.
- k) Rehberlik öğrencilerin her türlü eğitimi ve gelişimi için uygun ortam yaratmaktır.
- l) Rehberlik sadece sorunlu olan öğrencilerin problemlerinin çözümüne yardımcı olma, onlara bir takım hizmetler sunmayla sınırlı değildir. Önleyici, yönlendirici, uyum sağlayıcı, geliştirici, bütünleştirici, aydınlatıcı fonksiyonlarıyla diğer öğrencilere de hitap etmektedir.
- m) Rehberlik sadece psikolojik danışma değildir, rehberlik aynı zamanda bir kişilik hizmetleri topluluğu olarak sağlık, sosyal kültürel v.b hizmetleri de içermektedir.

REHBERLİĞİN AMAÇLARI NELERDİR?

Rehberliğin amacı bireyin kendi olanakları içinde, fizyolojik, psikolojik, sosyolojik kültürel..v.b özelliklerini dikkate alarak, kendisini gerçekleştirmesini sağlıklı, mutlu ve başarılı bir yaşam sürmesini sağlamaktır.

Rehberliğin amaçlarını belirgin ve liste halinde şu şekilde de sıralayabiliriz.

1. Bireyin kendi kendisini tanımasına ve anlamasına yardım etmek.
2. Ailesi ve çevresiyle sağlıklı ve dengeli ilişkiler kurmasına yardım etmek.
3. Problemlerinin çözümü için seçenek oluşturmak, problem çözme anlayış ve becerisini kazandırmak.
4. Başkalarına bağımlı ve başkaları tarafından yönlendirilen, başkaları için yaşayan kişilik özellikleri yerine, bağımsız, kendi hayatına kendisi yönlendiren özgün kişilik özellikleri kazandırmak.
5. Bireyin kişisel ve toplumsal özelliklerinin gelişmesine yardım etmek.
6. İlgi istidat ve yeteneklerini açığa çıkarmak, geliştirmek.
7. Karar verme ve tercih yapma bilgi ve becerisini kazandırmak.
8. Bireyin zararlı tutum ve alışkanlıklardan korunmasına yardımcı olmak.
9. Bireye iş ve meslek imkanları konusunda bilgi vermek, yetenekleri doğrultusunda tercihler yapmasını sağlamak.
10. Bireye kendisini sürekli olarak geliştirmesi gücü ve anlayışını kazandırmak.
11. Verimli ders çalışma ve iş yollarını öğretmek.
12. Bireyin fiziksel, duygusal sosyal sağlığını koruma yollarını öğretmek.
13. Boş zaman etkinliklerini öğretmek.
14. Toplumsal sorunları kavramak ve gerekli hoşgörüyü sahip olarak başkalarıyla birlikte yaşayabilmesi özelliklerini kazandırmak.
15. Okul ve çevreye uyumlarını sağlamaya yönelik tanıtım yapmak.
16. Yaşam felsefesi, ahlaki ve toplumsal değerler dizgesi geliştirmek.

REHBERLİĞİN TEMEL İLKELERİ NELERDİR

Rehberliğin temel ilkesi denildiğinde, rehberlik çalışmalarında ortak olarak kullanılan, temel alınan, çalışmalarda göz önüne alınması zorunlu olan ilkelerdir. Rehberlik hizmetlerinin başarılı olabilmesi için bir takım ilkelere uygun olarak yapılmasına bağlıdır.

Bu ilkelere bir kısmını şu şekilde özetleyebiliriz.

- 1) Rehberlik organize edilmiş bir etkinliktir. Belirli bir amacı, programı yöntem-teknik ve uzman personelle yapılabilir.
- 2) Rehberlik hizmetleri okul, aile ve çevredeki herkesi ilgilendirir. Okul aile ve çevre işbirliği olmadan rehberlik hizmetlerinde umulan sonuçlar alınamaz.
- 3) Rehberlik etkinlikleri okulun eğitim düzeyi, yapısı öğrencilerin gelişim düzeylerini ve imkanlarına göre değişebilir.
- 4) Rehberlik iş birliği içinde çalışmayı gerektirir.
- 5) Rehberlik eğitim etkinliklerinin gelişimde de önemli rolü vardır.
- 6) Rehberlik birinci derecede bireyin gelişimiyle ilgilidir.
- 7) Rehberlik bireyin kendi kendisini tanıması, kabullenmesi sürecini içerir.
- 8) Rehberlik dıştan zorlamayla değil, gönüllü işbirliği ve katılımı gerektirir.

9) Rehberlik bireylerin gereksinimleri doğrultusunda ve yardıma ihtiyaç duyulduğu konularda sunulur.

10) Rehberlik bilimsel ve profesyonel yardımları içerir.

Rehberlik bir süreçtir. Bir anda olup biten bir yardım olmayıp, ihtiyaç duyulduğu her zaman verilebilir.

Rehberlik Anlayışını Oluşturan İlkeler

1- Rehberlikte insana ve onun kendine ilişkin konularda karar verme hakkına saygı esastır.

2- Rehberlik hizmetleri eğitim ayrılmaz ve tamamlayan bir parçasını oluşturur.

3- Etkili bir rehberlik, bireysel farkları dikkate alan bir eğitim sisteminde gerçekleşir.

4- Rehberlik tüm bireylere yöneliktir.

5- Rehberliğin amacı, bireylerin bir bütün olarak gelişmesine yardımdır.

6- Rehberlik hizmetlerinde süreklilik esastır.

7- Rehberlik hizmetlerinde gönüllük esastır.

8- Rehberlik uygulamaları okulun ihtiyaç duyduğu alanlarda yoğunlaştırılır.

9- Rehberlik, planlı, programlı, örgütlenmiş, profesyonel bir düzeyde uygulanmalıdır.

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK NEDİR?

Rehberlik bireyin bir bütün halinde gelişmesine yardım işini anlatan bir terimdir. En geniş anlamda rehberlik; problemlerini çözme, bağımsız hale getirme, yeteneklerini açığa çıkarma ve geliştirme, gerçekçe karar vermeme tercihler yapmasını, çevresiyle sağlıklı ve dengeli ilişkiler kurması ve sonuçta kendisini gerçekleştirmesi için bireylere yapılan sistemli ve profesyonel yardımlar sürecidir.

Hızla değişen dünyamızda, meydana gelen bilimsel ve teknolojik yenilikler, toplumsal yaşamı da daha karmaşık ve içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Bunun sonucunda, yeni neslin en iyi yetiştirilmesi, yeteneklerinin israf edilmemesi, hızla değişen dünyaya ve karmaşık toplum yapısına uyumunun en iyi şekilde sağlanması zorunlu hale gelmiştir. Bunun sonucunda PDR hizmetlerinin önemi kavranmış ve tüm dünyada yayılma hızını artırmıştır.

Rehberlik öğrenci kişilik hizmetleri bünyesinde düşünülen ve bireyin, yaşamının çeşitli aşamalarında, gelişimine ve uyumuna etki eden faktörlerin bilinmesi ve onun yerinde kararlar veren dengeli bir kişi olması amacını güden hizmetler bütünüdür. Rehberlik kavram ve bir hizmet olarak bireyin gelişimine, bugünkü ve gelecekteki toplumun uyumuna yönelmiştir.

PDR kuşkusuz bir psikolojik yardım hizmetidir. Psikolojik Danışma ile Rehberliği birbirinden ayırmakla beraber, rehberliğin psikolojik danışmayı içerdiğini savunur ve "Rehberliği, bireyin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini kendine en uygun düzeyde geliştirilmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirmesi için uzman kişilerce, bireye verilen psikolojik yardım" olarak tanımlar.